

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Köziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona, félévre 6 korona. Negyed évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

Katonáink árváiért. . . Az ujévi üdvözlések megváltása.

Irta: Lévy Mihály.

A háboru napról napra új feladatok, új kötelesek elé állítja a társadalmat.

Nincs annyi balzsam Gileádban, amennyi a sok seb behégesztésére kellene e nehéz napokban. De ahol a csodatevő balzsam hiányzik, ott nem szabad hiányozni a még csodatevőbb szeretetnek. Mert „a szeretet mindent megért, mindent elvisel, mindent remél” mint Pál apostol nagy igazán mondja.

„A szeretet türo, a szeretet A szeretet szinte em-türelmére van most szüksége a csapások keresztje alatt rohadóznak. A szeretet kegyességére van szüksége ma a társadalomnak. Ha ez a szeretet nem üres frázis, hanem élő valóság, akkor nem ijedünk meg az új feladatoktól sem és készek vagyunk az új kötelesek vállalására.

Egyre többen kerülnek haza katonáink közül a harctérről olyanok, akik kenyérkereső munkára nem képesek többé. Mindinkább elfogja lelkünket a részvét, ha egy-egy családó hős haláláról értesülünk. Mindinkább fokozódik ezzel is az a kötelességünk, hogy e katonáink családtagjainak szomorú helyzetén segítsünk.

Nem csak az állam teszi meg a maga kötelességét, a társadalom is kivészi e nemes munkából a részét. Sajnos, eddig még nem indult meg olyan akció, amely a munkaképtelenné vált, vagy a csatában elesett hősök családjaik intenzív segítségét tűzte volna ki célul. Pedig éppen ezeken a családokon kell különösen segítenünk, ott kell megtönnünk a szeretet kenyérét, ahol nem lesz többé apa, aki azt megtörje övének.

E nagy földadat megoldásához haladéktalanul hozzá kell fogunk. Ha ezt a társadalom újabb megterhelése nélkül megtudjuk tenni, csak annál nagyobb megértéssel

találkozhatunk mindenütt. Milenne ez?

Az ujévi köszöntések megváltása, szokásos széles e hazában. Annóra el van terjedve ez a szokás, hogy egészen szegény sorú emberek se sajnálnak ujévi üdvözlésekért negyven-ötven fillért kiadni. A jobban szituáltaknál meg egész csinos összegek jutnak évenként erre a célra.

Gondtól terhes, súlyos időkben ugy sincs semmi értelme a sztereotip b. u. é. k. betűknek: de meg a sok irka-firkalástól is megmenekednénk, ha az ujévi üdvözlések megváltására elhatároznók magunkat.

Közönségünk nem fog habozni, hogy ezt a buzdítást kövesse. Nem különösen azért, mert senkitől nem kérünk többet egyetlen fillérrel sem annál, mint ami ujévi üdvözlésekre elkölteni szokott.

Ha a közönség tisztában lesz az adakozás módjával s tudni fogja, hogy éppen ennél a gyűjtésnél szolgálja a leghumánusabb célt s a gyűjtést megindítóinak személyében látja azt a biztosítékot, hogy fillérei hováfordítása kétséges nem marad: akkor biztosra vehetjük, hogy ez a hazafias akció megtermi gyümölcsét. Cseppekből lesz a tenger. Az ujévi üdvözlések megváltási összege nem várt eredménnyel fog járni.

*

Az ujévi köszöntések megváltási összegét mindenki a honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala özevgy és áru ábjja javára fizeti be. A posta a Hadsegélyző Hivatal címére (Budapest, IV. Váci-utca 38.) feladott pénzküldeményeket portómentesen szállítja, ha az utalványra fel van jegyezve, hogy katonáknak szánt szeretet adomány.

Használjunk hadisegély postabélyeget.

Az ujhelyi nők.

Már sokszor volt alkalmunk meleg sorokat szentelnünk e lapokon az ujhelyi nők kifogyhatatlan lelkesedésének, amellyel a háborus betegápolás szent ügyét felkarolják. Sőt vidéki lapársaink is a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak és írnak nek egyszerű arról a gyönyörű szereplésről, melyet az ujhelyi s általában a zempléni hölgyek e téren magukra vállaltak. Legutóbb egyik kassai lap, a Felvidéki Ujság között a tárgyról egy hosszabb összefoglaló tanulmányt Szabó Sándor sárospataki jogakadémiai igazgató tollából, „Zemplén és a háboru” címmel. Ebből a szép dolgozatról közlünk itt egy részletet, mely az ujhelyi Vörös Kereszt betegnyugvó állomását mutatja be. Iue:

A betegnyugvó állomásról szólva lehetetlen külön is meg nem említenünk herceg Windisch Graetz Leszjóné és gróf Széchenyi Ernőné úrnő nagyszabású működéséről. Tulunk nem írhat olyan melegséggel az ujhelyi betegnyugvó állomás és védangyalairól, mint a miénk lelkesedéssel és melegséggel vizik ők e betegnyugvó állomás farszató vezetését.

Ejelt és nappal egyvótéve, saját egészségük kockázatásával, az mondhatjuk, magyar aszonyok bátorságával, hősiességével végzik azt idegzetet is megvisselő ápolási teendőket.

De nem csak az ápolásról, hanem azt mondhatjuk a betegnyugvó állomás anyazi fentartásáról is gondoskodnak. Először maguk jrnak síbi fejedelmi adományaikkal, azután mások támogatását nyrik mag, részint szóval, részint szívhöz szóó felhívásaikkal.

Igazságtalanok volnánk, ha nem emlékeznénk meg Hadinger Gusztávné úrnő hasonló lelkes tevékenységéről s azokról is, kik a fővezetőnőnek vezetése mellett honzeretemből, honleányi lelkesedéssel végzik az ápolói teendőket neház és farszató munkáját. Hősök ők épen ugy, mint azok, akik a harctéren áldozták életüket a hazáért ezek az ápolónők farszatógot nem kimélve fogyasztják erejüket, gyöngédséggel, gyógyító szeretettel ápolván a mi vítvő megszécsült katonáinkat.

Büszkék lehetünk ezekre a honleányokra, megérdemlik, hogy neveiket a nyílvánosság számára följegyezzük.

Az ápolói teendőket végzik: Asztalos Erzsébet, Balog Borbála,

Balog Ilona, Balog Mária, Szabó Dzsosóné, Hoffer Anna, Kanessz Etel, Kálnási Nelli, Ilsházi Mánya, Vibiral Anna, Szuhay Aranka, Klein Szeréna, Hancsár Ilonka, Kiss Gizella, Zsitáta Mária, Luterán Ida, Vágó Irma, Borza Irón, Ribó Erzsébet, Sárospatakról Rajosi Margit, Zoldos Etelka. Landsmann Frida, Rosenberg Frida, Weisz Sári, Sole Róne, Schwaiger Irma, Ehmann Margit, Schwarz Mariska, Sivák Juliska, Sole Berta és dr. Spokovszky Irón.

E ismeréssel emlékeznük meg azokról a hölgyekről is, ki az életmezéről, az ételek elkészítéséről, és kiszolgálásáról gondoskodtak. Elismerésünk alapját képezik a betegnyugvó állomásról felgyógyultan eltávozó katonák nyilatkozatai, akik mindannyian a legnagyobb megelégedettséggel beszélik ellátásukról, a tisztaságról, a szeretetteljes bánásmódról, melynek betegséjük alatt tanui és részesei voltak.

Az itt működő úrnők és urleányok felváltva 12—12 en tesznek szolgálatot. A mostát 10 tagból álló hölgy-bizottság intézi nem laukadó kötelességtudással, e bizottság élnöke öz. Fejes Istvánné.

Lelekiismeretes, pontos tevékenységet fejt ki a „ruhaező” bizottság is, melynek élnöke Mosner Bónáné; tagjai: Fejes Ernőné, Tataray Dzsosóné úrnők.

Az ujhelyi sebesültek karácsonya.

Ahol csak Ujhelyben sebesült katonák vannak elhelyezve, mindenhol jutott karácsony estén a szeretett és hazafias lelkesedés adományaiból, s minden kórházunkban megtörtént a gyöngéd gondoskodás a sebesültek karácsonyáról.

Különösen mely és bensőségteljes volt azonban a dohánygyári betegnyugvó állomás karácsonya, amelyben az ajándékok kiosztása egy szép és megható ünnepség keretében történt meg. Ez az intézményünk, melyt vezetőknek s különösen a Széchenyi-grófi párnak és Windisch-Graetz hercegnőnek gondoskodása oly elsőrangú telt, a szent este méltó megünneplésében is vezetett.

Mind a négy hatalmas kórtaromban 2—2 gyönyörű karácsonyfa fényszedték, mellettük a hosszú asztalon kikészítve minden egyes sebesültnek az ajándék, egy-egy minden jóval, — süteménnyel, sonkával cigarettával stb. telt doboz. Az ajándékokat mindegyik sebesültnek az ápoló nének adták át Széchenyi Er-

NÉVJEGYEK
A LEGSZEBB KIVITELBEN KÉSZÍTETNEK

LANDESMANN M.
ÉS TÁRSA
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
SÁTORALJAUJHELY.

nőné grófné vezetésével, akinek az ajándék mellé mindenképp volt még egy nyájas, meleg szava is, amely még kedvesebb tette a szíves ajándékot. De nemcsak a betegek, hanem az összes ápolónők is, akikről ép mai lapunk más helyén írunk, — szebbnél szebb emlékeket kaptak a grófi pártól. Kedves ajándékot küldött nekik a személyesen meg nem jelenhetett Windisch-Graetz hercegnő is, művészi kivitelű, dedikált arcképét. Viszont az ápoló-nénék is szép emléktárgyakkal keveskedtek az intézmény vezetőinek.

A Vörös Kereszt katonai dele-Dókus Gyula állispán, nem feledkezett meg az állomási kötözőről sem. Itt ajándékot kaptak, nemcsak az utazó sebesültek, de általában az állomáson áthaladó katonák is. Így megvendégelték theával, süteményekkel egy épen átvonuló magyar népfőlköli ezred tisztikarát, valamint a legénységet is, amely között pár ezer cigarettát osztottak szét.

A katonai delegátus a kötöző néneknek, valamint az irodaszemélyzetnek is dátummal ellátott szép emléktárgyakkal ajándékozott, viszont az irodaszemélyzet egy orosz srápnélből, — melynek talapraktára orosz puskaolykó és egy vörös kereszt van illesztve, — ügyesen összeállított virágvásárral lepté meg Dókus Gyulát.

Az átvonuló sebesültek mind megletek vendéglőve s a derék fiúk ha már nem adatott meg nekik, hogy a szent estét csaladjuk körében tölthessék, mégis gyógyörködhettek a kötözőben díszesen felépített hatalmas, 4 méteres karácsony-fába s részeseültek a karácsony tisztá örömeiben.

HIREK.

Ozv. Hornyay Ferenczné

Egy költői lelkű öreg nő zárta örök álomra a szemét karácsony előnapján.

Ennek az évek vérbe dolgozó, kiméletlen stílusára vall, hogy az a virágszirom lelkű nő meg nem érthette a legszebb fa estéjét.

A karácsonyfa apró tűzvirágait minden virágnál jobban szerette.

Máskor ily nagy ünnepeken szobájában a sok csecsebecse ünnepi díszet öltött.

A temérdek virág az ablakban meguntözve, a kis emléktárgyak az üvegszekrényben megtörölgetve — ragyogtak az örömtől, tisztaságtól. A mosolygós arcu néni keze pedig felhuzta a zenélő órát és leült közéjük ünnepi ruhában, ünnepi érzésekkel.

Most — ijedten pislognak fel a kis virágok: Egy nagy fekete állvány van a szoba közepén — karácsony estéjén . . .

A zenélő óra örökre elhaltogott. a. á.

— Kiténtetés. Hérisz Géza, 9. honvéddalozasrendbeli zászlós, a KAC jeles tagja, aki az északi harotérről nemrég sebesülten tért vissza, az I. oszt. vitézségi érmet kapta az ellenség szemében vitéz magatartása elismeréséül.

— Ujhelyi tartalékos tiszték előléptetése. A legutóbbi katonai előléptetések során magasabb rangot nyert az ujhelyi tarsadalom számos tagja, akik mint tartalékos, vagy népfőlköli tiszték működnek a hadseregben.

Igy Ófelsége szendrői Kovács Andor tartalékos honvéddusár főhadnagyot, (aki békeében az ujhelyi pénzügyigazgatóság fogalmazója) tartalékos honvéddusár századosa nevezte ki. Ugyarcsak a tartalékban főhadnagya lett dr. Neuwirth György kir. törvényszéki albiró. Továbbá főhadnagyká lettek a következő népfőlköli hadnagyk: Bernáth Aladár vm. tb. főjegyző, Berzeviczy Béla gazdasági egyesületi titkár, László Béla kir. tvszéki bíró, dr. Legeza János ügyvéd, Brüll Miksa mérnök. Bettelheim Sándor szövetkezeti igazgató és Papp Béla kir. erdőmérnök, Főhadnagya lett dr. Jambor György volt ujhelyi tanár is.

— Az egyházmegyéből. A megyéspüspök a Hankó Gyula elhalálozásával megürösdett mádi plébániára Payer Ferenc hercegekküti plébános, esperest nevezte ki.

— A katonák karácsonyi ajándékára Kiscigánd községből 7 kor., a tokaji járás főszoigabirája által 95 kor. 20 fillér, összesen 120 kor. 20 fillér lett a vármegye főispánjához beküldve, mely összeg rendeltetési helyére lett juttatva.

— A főgimnázium igazgatósága közli, hogy az előadások az I—VI. osztályban is megkezdődnek január 4 én az izr. hitközség elemi iskolájában (Kesztenbaum-féle alap. épület.) Az ifjuság d. u. 2 órakor tartozik megjelenni a jelzett helyen.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

Klein József

szó bafestő tapétázó és mázólo Saujhely, Rákóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel, legfinomabb bel- és külföldi anyagok. Telephon 22. sz.

Gyermekeimnek nem adok élesztővel készített tésztaikat, férjem, ki gyermekorvos, határozottan ellensége az ilyennek. Minthogy azonban a kicsinyeknek a tészta kell, lepényt, tortát s felujtat Dr. Oetker-féle sütőporral készítik nekik. Vacsorára gyermekeim tejből és tejbásól puddingot kapnak, mit a kitűnő Dr. Oetker-féle puddingporokkal készitek el, vagy pedig crémet Dr. Oetker-féle dibonacrémporral. Változatosság kedvéért kicsinyeimnek időközönként Dr. Oetker-féle vörös darát adok, mi egy kitűnően frissítő utóétel. Mindezen ételek izletesek, táplálók és last not least voltak dacára olcsók.

Prémet a katonáknak!

A téli háboru borzalmait ellen katonáknak nagy mennyiségű rémre van szükségük. A tinek van, küldje e címre:

Hadsegélyző hivatal, dapest, Váci-utca 38.

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

Eredménytelen harcok Északon.

Budapest, dec. 28,

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

A Kárpátokban a helyzet nem változott.

Rymanova és Tuchov között megindított orosz offenzíva elől a Kárpátok galliciai elővidékein erőinket kissé visszavontuk. A Dunajec és Nida alsó folyásánál az ellenséges támadások megheiusultak. Tomaszov vidékén a harc tovább folyik.

A baikáni hadszíntéren tart a nyugalom. A monarchia területe itt Bosznia és Hercegovina, valamint Déldalmácia egészen jelentéktelen határrészeknek kivételével ellenségtől mentes. A spizabudnai keskeny földcsíkot montenegróiak már a háboru kezdetén megszállották. Bocche die Cattaro ellen intézett támadások teljesen megheiusult. Ugy az ő ágyuik, valamint határmagaslatokon elhelyezett franci lövegek amelyeket erődeink és hajóink tüzésége leküzdött, már hosszabb ideje kénytelenek voltak a tüzelést beszüntetni.

Amint már ismeretes a francia hajóhad részei szintén ismételtelen eredménytelenül lötték egyes parti erdműveinket. A hadi kikötőt tehát biztosan tartjuk.

Trebinjétől keletre gyengébb montenegrói osztagok hercegovinai határterületen vannak, végül a foca-visegrádi Drina vonalától keletre szerbb erők állnak, a melyek onnan offenzívánk alatt sem vonultak vissza.

Höfer altábornagy a vezérkari főnök helyettese.

LENGYELORSZÁGBAN

lassan előbbrejut támadásunk.

Berlin, dec. 27.

A német nagy főhadiszállásról közlik:

Kelet- és Nyugat-Poroszországban nincs semmi változás.

Lengyelországban a Bzura és Ravka szakaszon támadásaink lassan továbbhaladtak.

Tomaszovtól délkeletre a támadást sikeresen folytattuk.

Az oroszoknak déli irányban Inov és Lodz felé intézett támadásait, az oroszoknak súlyos veszteségei mellett visszavertük.

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi-u. 6. számú házba helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyúttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányu árut a legnagyobb választékban rakatáron tartani. Vevőimet előkény és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő